

Initiatiefvoorstel: Klimaatadaptatie en inwonersparticipatie toevoegen aan bomenverordening

Evelien Kostermans – GroenLinks

Datum: 11 februari 2021

Woordvoerderschap: Groen/Klimaat

Inleiding

Naast de intrinsieke waarde van bomen en de waarde van bomen voor (stads)natuur zijn bomen belangrijk in de aanpak voor de CO2 reductie. Daarnaast zijn bomen belangrijk voor klimaatadaptatie en specifiek in het tegengaan van hittestress. Steeds meer inwoners in onze stad zien de waarde en het belang van bomen in en hechten daarmee ook steeds meer aan het behoud van bestaande bomen. Onze bomenverordening van 2017 beschermt de bomen in onze stad tegen willekeurige kap. Sinds deze verordening zijn, naast monumentale bomen die al langer beschermd waren, ook bomen die een structuurbepalend karakter hebben en bomen die een belangrijke rol hebben voor de stadsecologie extra beschermd.

Tegelijkertijd zien we de verontwaardiging bij bomenkap in onze stad toenemen en merken we dat in sommige situaties de bomenverordening niet de bescherming biedt die we wel verwacht hadden. Klimaatadaptatie wordt ook steeds vaker door inwoners als argument aangehaald om bomen te behouden. Klimaatadaptatie is echter nog geen specifiek benoemd thema in de huidige bomenverordening.

Los van klimaatredenen spelen bomen ook een belangrijke rol in het straatbeeld. Tilburgers hechten waarde aan de bomen in de binnenstad, maar hebben vaak een beperkte rol in het proces bij bomenkap. In juni 2020 hebben bijvoorbeeld een flink aantal omwonenden bezwaar gemaakt tegen de kapvergunning voor twaalf bomen in de tuin achter Korvelplein 175. Zij voelden zich onvoldoende meegenomen in het besluit om de bomen te kappen, terwijl deze bomen veel waarde hadden voor het beeld van de omgeving. Pas op een later moment werd er een compromis met de ontwikkelaar gesloten, waardoor er een verminderd aantal bomen werden gekapt dan oorspronkelijk het plan was. Uit deze 'casus' blijkt dat er ook verbeteringen nodig zijn voor de inwonersparticipatie omtrent bomenkap en dat inwonersparticipatie kan helpen voor extra bewustwording bij een aanvrager.

(Politieke) overwegingen

Het toegenomen belang van 1. klimaatadaptatie en 2. inwonersparticipatie brengt ons tot dit initiatiefvoorstel om op onderdelen de bomenverordening aan te scherpen.

1. Omkeren bewijslast

Wanneer bomen geen extra beschermde status hebben (basis- en nevenwaarde) moet in de huidige situatie de gemeente aantonen of er een weigeringsgrond is bij de aanvraag van een kapvergunning.

We willen bereiken dat er meer aandacht komt vanuit een aanvrager voor de waarde van bomen.

- De bewijslast bij de aanvraag van een vergunning willen we daarom omkeren bij een aanvraag voor een kapvergunning. Ook voor bomen zonder specifieke status willen we dat de motivatie voor de kapaanvraag in deze situatie voortaan bij de aanvrager komt te liggen.

2. Overleg met omgeving

Naast het omkeren van de bewijslast vinden we het noodzakelijk dat de aanvrager voortijdig met de omgeving het gesprek aangaat over het voornemen om een kapvergunning aan te vragen. We zien nu in de praktijk dat er in gesprek toch andere oplossingen ontstaan, maar helaas wel vaak vanuit een situatie waarin partijen in bezwaarprocedures al lijnrecht tegenover elkaar staan.

- Door de verplichting op te nemen dat de aanvrager een verslag moet indienen van het overleg met de omgeving, borgen we dat een aanvrager eerst in gesprek gaat met de directe omgeving.

3. Klimaatadaptieve waarde

De kapvergunning voor bomen zonder extra beschermde status (basis- en nevenwaarde) kan met de huidige verordening door de gemeente worden geweigerd op basis van:

1. de natuur- en milieuwaarde, 2. de landschappelijke waarde, 3. de waarde voor straat- of stadsbeeld, 4. de cultuur-historische waarde of 5. De waarde voor recreatie.

- We stellen voor de volgende waarde toe te voegen als weigeringsgrond: 6. de klimaatadaptieve waarde.
- Daarnaast stellen we voor om alle bomen binnen de zone van de cityring een klimaatwaarde te geven. Dit omdat de hittestress in dit gebied hoog is en het gebied steeds drukker wordt met zowel bewoners als bezoekers. Het tegengaan van hittestress is hier extra van belang. Dat betekent dat de bomen in deze 'klimaatzone' een extra beschermde status krijgen (net als bomen met een monumentale status, of een hoofd- of ecowaarde). Dit geldt dan ook voor bomen in particuliere tuinen vanaf 100 m². . Enkel wanneer er zeer zwaarwegende maatschappelijke belangen spelen (zoals de aanleg van een hoofd infrastructurele ontsluiting) kan er in deze gevallen ontheffing verleend worden voor het vellen van bomen in deze 'klimaatzone'.

Doel

- De klimaatadaptieve waarde van bomen voortaan mee te laten wegen bij de aanvragen voor een kapvergunning en daarmee een extra bijdrage te leveren aan het tegengaan van hittestress en het klimaatbestendiger maken van de stad.
- Inwoners van de gemeente Tilburg worden beter betrokken bij een aanvraag voor een vergunning om bomen te kappen. Door inwoners mee te laten participeren in hun eigen buurt, krijgen zij meer invloed in hun eigen leefomgeving en worden gebeurtenissen als casus Korvelplein vermeden.
- Doordat aanvragers de aanvraag voor een kapvergunning voortaan moeten motiveren, is de verwachting dat men bewuster zal omgaan met de overweging tot bomenkap.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de Bomenverordening Gemeente Tilburg 2017 in te trekken en de Bomenverordening Gemeente Tilburg 2021 vast te stellen, zich richtende op de volgende punten:

1. Aan de 'Boomwaardezoneringskaart' een 'Klimaatwaarde' toe te voegen.
2. De Klimaatwaarde toe te kennen aan de bomen gelegen binnen de cityring.
3. De criteria voor het aanvragen van een vergunning in de bomenverordening (artikel 6) aan te passen, waardoor men alleen een kapvergunning kan krijgen als:
 - Er een overleg tussen de aanvrager en de bewoners in de nabije omgeving van de betreffende bomen heeft plaatsgevonden en er een gewaarmerkt verslag van dit overleg bij de aanvraag is bijgevoegd;
 - Er in het verslag blijkt dat de belangen van verlening van de ontheffing zijn gewogen tegen de belangen van behoud van de bomen, waarbij men in is gegaan op de volgende waarden:
 - a. de natuur- en milieuwaarde;
 - b. de klimaatadaptieve waarde;
 - c. de landschappelijke waarde;
 - d. de waarde voor straat- of stadsbeeld;
 - e. de cultuurhistorische waarde;
 - f. de waarde voor recreatie en beleving van de nabije omgeving.
 - Er uit het verslag blijkt dat de aanvrager voldoende pogingen heeft gedaan om tot overeenstemming te komen met de omgeving over deze belangenweging dan wel dat uit het verslag blijkt dat de aanvrager en de omgeving overeenstemming hebben over de aanvraag.

Budgettaire consequenties

De voorgestelde wijzigingen binnen de bomenverordening passen binnen de huidige exploitatie. De aanpassingen hebben daarnaast weinig impact op de Reserve Bomen. Gelet op het voorstel hoeft het bestedingsplan Reserve Bomen vooralsnog niet gewijzigd te worden.

Was	Wordt
<p>Artikel 1, lid 3c Bijdrageregeling: gemeentelijk fonds voor ondersteuning particuliere eigenaren voor controle en duurzaam onderhoud houtopstanden die staan op GLMB en voor groeiplaatsverbetering bomen in Ecowaarde en Hoofdwaarde.</p>	<p>Artikel 1, lid 3c Bijdrageregeling: gemeentelijk fonds voor ondersteuning particuliere eigenaren voor controle en duurzaam onderhoud houtopstanden die staan op GLMB en voor groeiplaatsverbetering bomen in Ecowaarde, Klimaatwaarde en Hoofdwaarde.</p>
<p>Artikel 1, lid 3g Boomwaardezone: aangewezen gebieden op Boomwaardezoneringskaart onderverdeeld in Ecowaarde, Hoofdwaarde, Nevenwaarde, Basiswaarde</p>	<p>Artikel 1, lid 3g Boomwaardezone: aangewezen gebieden op Boomwaardezoneringskaart onderverdeeld in Ecowaarde, Klimaatwaarde, Hoofdwaarde, Nevenwaarde en Basiswaarde.</p>
<p>Artikel 2, lid 3 De Boomwaardezoneringskaart bevat de volgende zones: a. Ecowaarde; b. Hoofdwaarde; c. Nevenwaarde; d. Basiswaarde; e. Buiten-zone.</p>	<p>Artikel 2, lid 3 De Boomwaardezoneringskaart bevat de volgende zones: a. Ecowaarde; b. Klimaatwaarde; c. Hoofdwaarde; d. Nevenwaarde; e. Basiswaarde; f. Buiten-zone.</p>
	<p>Artikel 2, lid 4 De bomen gelegen binnen de cityring van Tilburg worden aangewezen als Klimaatwaarde.</p>
<p>Artikel 2, lid 6a a. groeiplaatsverbetering bij bomen die staan in Ecowaarde- en Hoofdwaarde-zone;</p>	<p>Artikel 2, lid 7a a. groeiplaatsverbetering bij bomen die staan in Ecowaarde-, Klimaatwaarde- en Hoofdwaarde;</p>
<p>Artikel 3, lid 1 Het is verboden te vellen: a. GLMB: daarop vermelde houtopstanden; b. Ecowaarde-zone: bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout, lintbegroeiing; c. Hoofdwaarde-zone: bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m boven het maaiveld, hakhout, lintbegroeiing;</p>	<p>Artikel 3, lid 1 Het is verboden te vellen: a. GLMB: daarop vermelde houtopstanden; b. Ecowaarde-zone: bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout, lintbegroeiing; c. Klimaatwaarde-zone: bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout en lintbegroeiing. d. Hoofdwaarde-zone: bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m boven het maaiveld, hakhout, lintbegroeiing;</p>
<p>Artikel 4, lid 2 a. Monumentale boom: als een zeer zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand; b. Ecowaarde-zone: bij daar staande bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout of lintbegroeiing, indien een zeer zwaarwegend</p>	<p>Artikel 4, lid 2 a. Monumentale boom: als een zeer zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand; b. Ecowaarde-zone: bij daar staande bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het</p>

<p>algemeen maatschappelijk belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand of sprake is van dunning.</p> <p>c. Hoofdwaarde-zone: bij daar staande bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout of lintbegroeiing indien een algemeen maatschappelijk belang of zwaarwegend individueel belang van niet tijdelijke aard, zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand of sprake is van dunning;</p>	<p>maaiveld, hakhout of lintbegroeiing, indien een zeer zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand of sprake is van dunning.</p> <p>c. Klimaatwaarde-zone: : bij daar staande bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout of lintbegroeiing, indien een zeer zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand of sprake is van dunning.</p> <p>d. Hoofdwaarde-zone: bij daar staande bomen met een minimale stamomtrek van 40 cm gemeten op 1,30 m hoogte boven het maaiveld, hakhout of lintbegroeiing indien een algemeen maatschappelijk belang of zwaarwegend individueel belang van niet tijdelijke aard, zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand of sprake is van dunning;</p>
<p>Artikel 6, lid 2</p> <p>a. de natuur- en milieuwaarde; b. de landschappelijke waarde; c. de waarde voor straat- of stadsbeeld; d. de cultuurhistorische waarde; e. de waarde voor recreatie.</p>	<p>Artikel 6, lid 2</p> <p>a. de natuur- en milieuwaarde; b. de klimaat adaptieve waarde; c. de landschappelijke waarde; d. de waarde voor straat- of stadsbeeld; e. de cultuurhistorische waarde; f. de waarde voor recreatie;</p>
	<p>Artikel 6, lid 3</p> <p>De omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand als bedoeld in artikel 5 kan slechts in behandeling worden genomen nadat:</p> <p>a. Een gesprek tussen de aanvrager en de bewoners in de nabije omgeving van de betreffende houtopstand heeft plaatsgevonden en een gewaarmerkt verslag van dit verslag bij de aanvraag is gevoegd.</p> <p>b. Uit het verslag blijkt dat de belangen van verlening van de ontheffing zijn gewogen tegen de belangen van behoud van de houtopstand, waarbij is in gegaan op de volgende waarden:</p> <p>i. de natuur- en milieuwaarde; ii. de klimaat adaptieve waarde; iii. de landschappelijke waarde; iv. de waarde voor straat- of stadsbeeld; v. de cultuurhistorische waarde;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> vi. de waarde voor recreatie en beleving van de nabije omgeving. c. En uit het verslag blijkt dat de aanvrager voldoende pogingen heeft gedaan om tot overeenstemming te komen met de omgeving over deze belangenweging dan wel dat uit het verslag blijkt dat aanvrager en omgeving overeenstemming hebben over de aanvraag.
	<p>Artikel 6, lid 4 Een aanvraag voor ontheffing op het velverbod als bedoel in art 5 is niet ontvankelijk als blijkt dat het belang van de ontheffing voorkomt uit vereisten van een eerder verlengde omgevingsvergunning; ook niet als uit het verslag zoals bedoeld in lid 3 blijkt dat er moet de omgeving overeenstemming is.</p>
<p>Artikel 12, lid 1a 25 cm voor bomen van de GLMB, of voor bomen die staan in Ecowaarde- of Hoofdwaarde-zone of die zijn aangeplant voor inwerkingtreding verordening:</p>	<p>Artikel 12, lid 1a 25 cm voor bomen van de GLMB, of voor bomen die staan in Ecowaarde-, Klimaatwaarde- of Hoofdwaarde-zone of die zijn aangeplant voor inwerkingtreding verordening:</p>
<p>Artikel 12, lid 2a 25 cm voor bomen van de GLMB, of voor bomen die staan in Ecowaarde- of Hoofdwaardezone of die zijn aangeplant voor inwerkingtreding verordening:</p>	<p>Artikel 12, lid 2a 25 cm voor bomen van de GLMB, of voor bomen die staan in Ecowaarde-, Klimaatwaarde- of Hoofdwaarde-zone;</p>
<p>Artikel 18: Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze Bomenverordening gemeente Tilburg 2017 een aanvraag om een omgevingsvergunning of vergunning op grond van Bomenverordening Tilburg 2007 is ingediend en voor de inwerkingtreding van deze Bomenverordening nog niet op die aanvraag is beslist, worden de bepalingen overeenkomstig Bomenverordening Tilburg 2007 toegepast. Op een aanhangig bezwaar- of beroepschrift betreffende een omgevingsvergunning of vergunning waarvan de aanvraag is ingediend ten tijde van de geldigheid van Bomenverordening Tilburg 2007 wordt beslist conform die verordening.</p>	<p>Artikel 18 Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze Bomenverordening gemeente Tilburg 2021 een aanvraag om een omgevingsvergunning of vergunning op grond van Bomenverordening Tilburg 2017 is ingediend en voor de inwerkingtreding van deze Bomenverordening nog niet op die aanvraag is beslist, worden de bepalingen overeenkomstig Bomenverordening Tilburg 2017 toegepast. Op een aanhangig bezwaar- of beroepschrift betreffende een omgevingsvergunning of vergunning waarvan de aanvraag is ingediend ten tijde van de geldigheid van Bomenverordening Tilburg 2017 wordt beslist conform die verordening.</p>
<p>Artikel 19 1. Deze verordening kan worden aangehaald als: "Bomenverordening gemeente Tilburg 2017". 2. Deze verordening treedt pas in werking na bekendmaking van de Bomenverordening, de Compensatieregeling en na het onherroepelijk zijn van de vastgestelde en bekendgemaakte Boomwaardezoneringskaart en GLMB.</p>	<p>Artikel 19 1. Deze verordening kan worden aangehaald als: 'Bomenverordening gemeente Tilburg 2021'. 2. Deze verordening treedt pas in werking op 1 september 2021. 3. Tegelijkertijd met de inwerkingtreding van deze verordening wordt Bomenverordening gemeente Tilburg 2017 ingetrokken.</p>

3. Tegelijkertijd met de inwerkingtreding van deze verordening wordt Bomenverordening Tilburg 2007, ingetrokken.	
--	--